

Pravilniki

k zakonu o narodnih šolah,

ki zadevajo vse zakonite zdravstvene predpise in predpise o maloletnikih izidejo v kratkem v založbi

UČITELJSKE TISKARNE.

Izdaja bo opremljena z obširnimi kazalom.

— Dr. Josip Čerin je izdal zopet tri orkestralne skladbe: »Naša vojska«, marš; »Škrjanček poj!«, marš po narodni pesmi; »Solnčni dnevi«, pesmi za dobro voljo. Upamo, da bo s temi skladbami mnogim orkestrom ustreženo in da bodo izdaje kolikor toliko občinstvu všeč. Litografijo je izdelal Čemažar in drug.

Učiteljski pravnik.

— Š Všetje vojnih let onim, ki zaradi vojne niso mogli po maturi dobiti službenega mesta. Zakonodajna rešitev štev. LXXVIII. z dne 20. julija 1922., ki je bila objavljena v »Uradnem listu« štev. 110/87 z dne 24. oktobra 1922. in v »Službenih Novinah« štev. 229 z dne 14. oktobra 1922. ostane po določbi § 297. uradniškega zakona iz leta 1931. še nadalje v veljavi.

Ta rešitev, ki jo objavljamo spodaj v celoti, je bila izdana v času, ko je veljal za učiteljske prejemke dopolnilni zakon o narodnih šolah z dne 23. julija 1919. in so se vstela vojna leta v leta stalne službe za napredovanje in pokojnino. Po tem rešenju z dne 20. julija 1922. je vstel že bivši višji šolski svet skoro vsem učiteljem vojna leta v službeno dobo in jim odmeril temu primerne prejemke. Nekaterim zamudnikom, ki so se porajali še celo v letu 1930., t. j. 8 let potem, ko je stopila citirana rešitev v veljavo, je vstelo ministrstvo prosvete vojna leta in upamo, da ni nobenega več, ki bi še ne bil zaprosil za vstetje vojnih let. — Če bi bil pa kljub temu še kdo, naj zaprosi za to vstetje in prošnji v dvojniki priključi uverenje o vojni službi, izpovedoval zrelosti, dekret o prvi postavitvi in izvod iz »Uslužb. lista« ter rešenje o prevedbi po uradniškem zakonu iz leta 1923.

Zakonodajni sklep (rešitev) se glasi:

Mi

Aleksander I., po milosti

božji in narodni volji kralj Srbov

Hrvatov in Slovencev,

proglasamo, da je sklenila narodna skupščina v LXXVIII. redni seji dne 20. julija 1922. in da smo Mi potrdili in potrjujemo:

1. Učiteljem, ki so dovršili učiteljske v času od dne 1. maja 1912. do dne 1. januarja 1919. v tuzemstvu ali v inozemstvu, pa niso bili postavljeni za stalne učitelje po dovršeni šoli, bodisi, ker so stopili v vojsko in potem v vojno, bodisi iz drugih vzrokov, ustvarjenih z vojno — se priznava ves pretekli čas, od zvršetka šole do postavitve, v leta stalne službe za pokojnino in povisek po odbitku časa obvezne službe v stalnem kadru, a brez pravice do odškodnine za pretekli čas, samo da morajo vplačati za ta uvažena leta prispevke v pokojninski fond;

2. učiteljcem, ki so v času od dne 1. maja 1914. do dne 1. januarja 1919. dovršile učiteljske v državi ali v inozemstvu, pa niso imele biti iz raznih vzrokov, ustvarjenih z vojno, takoj postavljene za stalne učitelje — se vsteva ta čas po odbitku 6 mesecev v leta stalne službe, a brez pravice do odškodnine za pretekli čas, samo da morajo vplačati za ta čas prispevke v pokojninski fond;

3. začasnim učiteljem in učiteljicam in učiteljskim namestnikom in namestnicam ali vršiteljem ali vršiteljicam učiteljske službe, ki so opravili učiteljski izpit za stalne ali ga napravilo do konca leta 1922., se priznava za pokojnino in povisek, a brez pravice do odškodnine, vsa ona leta, prebita v službi, v kateri so bili ocenjeni najmanj s povoljno oceno, samo da morajo vplačati na ta njim priznana leta prispevke v pokojninski fond.

Našemu ministru za prosveto priporočamo, naj razglasi ta zakonodajni sklep, ter skrbi za njegovo izvrševanje.

Na Bledu, dne 30. julija 1922.

Aleksander, s. r.

— Š Ali se štejejo v plačo s periodičnimi povisicami tudi leta priznana z zakonskim rešenjem z dne 20. julija 1922., ki je po § 297. še v veljavi? Po odredbah § 52. o merodajna za periodske poviseke samo leta, ki jih je prebil uradni v skupini prejšnje položajne plače, odnosno v sedanji skupini. Leta, ki so bila komu vsteta samo za pokojnino, ne pridejo torej v poštev za periodske poviseke, temveč samo za pridobitev in višino pokojnine.

— Š Napredovanje v višjo skupino. Uradniki X. in IX. skupine, ki so v isti skupini nad 4 leta, in oni, ki so v VIII. in IV. skupini nad 3 leta, imajo takoj pravico za napredovanje v višjo skupino po § 49. — Ker se izplačujejo povisiki ob napredovanju šele po 1 letu, je v interesu prizadetih, da takoj zaprosijo za višje skupine po novem zakonu, če ne bo odrejeno drugače na katerikoli način.

— Š Tožbe na državni svet se vlagajo direktno s protirecepisom in ne po uradni poti ter vedno v dvojniki. Paziti je na rok, da ne bo zamujen.

Mladinska Matica.

— mm Knjige Mladinske Matice so v tisku ter se bodo v prvi polovici junija razposlale po šolah. Ekspedicija se bo izvršila kakor lani, to se pravi: po železnici za vse šole, ki leže v okoliših železniške postaje, z avtomobili za kraje, ki imajo avtopromet ter direktno po pošti za vse ostale naročnike.

Da se bo mogla razpošiljatev izvršiti v redu, se obračamo na vse cenjene poverjenike(ce) z inujno prošnjo, da nam 1. pošljejo deveti obrok 2:50 Din takoj po prejemu osme številke »Našega roda«, najpozneje pa do 25. maja t. l. in 2. da nam pošlje vsaka šola na dopisnici število naročnikov, ki prejmejo knjige Mladinske Matice in resnično vsoto, ki jo je šola nakazala tekom celega leta.

Opozarjamo ob tej priliki ponovno, da prejmejo knjige Mladinske Matice samo tisti naročniki, ki so plačali celotno naročnino, t. j. 22:50 Din. Kdor bi želel imeti vezane knjige, naj doplača 13 Din. Naročil na vezane izvede »Našega roda« uprava, ne more več sprejemati.

Naša gospodarska organizacija.

— g Za »Dom učiteljic« je darovala 50 Din naša zavedna tovarišica Erna Schottova, učiteljica v Ljubljani, mesto venca umrli tovarišici Pavli Hribarjevi. Tovarišice posnemajte jo!

Pokret učiteljic.

Velikonočno zborovanje članic društva učiteljic, ki je postalo že tradicionalno, je bilo letos izredno dobro obiskano; udeležilo se ga je veliko tovarišic iz vseh krajev naše banovine.

Predsednica je podala kratek pregled o delu društva od zadnjega širšega sestanka o božiču ob priliki občnega zbora: prosvetni upravi smo izročile predloge, sprejete na občnem zboru; glede pogojev za službeno nameščanje učiteljic smo zavzele tudi v listih stališče z namenom, da opozorimo tovarišice (in javnost), da se je potreba zavzemati za ono, s čimer se moremo strinjati z vidika stanovske morale, kajti samo s tem bomo dale našemu gibanju etično podlago. Z ozirom na to smo objavile članek, čigar osnovna misel je, naj bodo pri nameščanju merodajna službena leta in kvalifikacija, a glede družinskih razmer naj se upoštevajo tudi prilike samske učiteljice. Odpade naj vsaka protekcija in naj se z ozirom na današnje težke življenske prilike ozira na socialne razmere prosilca. Družinski oče ali mati s kopico šolobveznih otrok naj ima prednost pred učiteljico, ki je poročena z dobro situiranim možem, brez ozira na vse druge okoliščine. — To ponavljamo, ker smo z začudenjem doznale, da se s tem člankom nekatere tovarišice niso strinjale, kar pripisujemo nespornemu razumljenju. — Da bi se tovarišice večkrat sestale in bi se tako poživila zavest skupnosti, smo proglasile naše seje kot javne, h katerim imajo dostop vse tovarišice. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bila udeležba vedno prav lepa. Začele smo tudi s predavanji. Odešek za dom je živahno na delu in se trudi, da čim prej uresniči iskreno željo vseh nas.

Glavna točka zborovanja je bilo predavanje tov. Čučkove »o vzgoji deklet med šolsko dobo«. Izvajala je približno sledeče: Naš cilj pri vzgoji ženske mladine mora biti, da vzgojimo pravo ženo, duševno močno, telesno krepko. Toda mnenja o smeri ženske vzgoje so različna: eni hočejo za ženo prosto pot, isti študij, enako udejstvovanje v javnem in zasebnem življenju kot ga ima mož; drugi zopet trdijo, da bodi žena samo za kuhinjo, družino in dom. Bodisi bodoča pot dekleta taka ali taka, vzgoja mora skrbeti, da kljub vsemu ne krene žena, oziroma deklica, proti prave ženskosti. Predvsem naj se vzgaja pri dekletu čut za dom in domačnost. ki naj bo vse življenje ženi nekako svetišče. Vzbudivo zgodaj tudi čut do trpečega bližnjika ter smisel za prostovoljno delo v prid drugim. Vobče privzgojimo deklicam vztrajnost in ljubezen za vsako započeto delo. Pri vsem poudarjanju čustvene strani pa ne smemo zanemariti izobrazbe, ki jo potrebuje danes vsaka žena. Važno polagajmo tudi na duševne vrline, ter zatirajmo zlasti one, ki jih bo vse življenje ženi nekako svetišče. Nikakor bi ne bilo prav, če bi se zanemarljivo nega telesa ter higijena, ki je zlasti za ženo tolike važnosti.

Predavanju je sledila jako živahna in izčrpna debata. Nekatere tovarišice so bile mnenja, da je predavateljica premalo poudarila potrebo po vzgoji za poklicno udejstvovanje, kajti danes se more le prav malo — celo kmečkih deklet — s sigurnostjo zanesti, da se bodo tako omožile, da bodo samo gospodinje in matere. Torej se mora pri vzgoji upoštevati v prvi vrsti pripravo za gospodarsko osamosvojitve dekleta — kar so zborovalke soglasno sprejele. Ker je danes zlasti za ženo eksistenčni boj silno težak, je treba že dekleta pripravljati na to borbo s tem, da jim vcepjamo predvsem za življenje prepotrebno samostojnost in samozavest, da jim pokažemo življenje v realni luči ter jih kolikor mogoče obvarujemo pred preveliko sentimentalnostjo, ki je ženi v resničnem življenju samo na poti.

Popoldne smo imele prijateljski sestanek, kjer smo se pogovorile o marsičem potrebnem.

Stanovska organizacija UJU

iz društev:

Vabila:

— DRUŠTVO UČITELJIC V LJUBLJANI vabi vse članice na sejo dne 14. maja 1931. (to je na praznik Vnebohoda) ob 10. uri v sobi odsekov poverjenišva UJU. — Na programu je razgovor o nekaterih točkah uradniškega zakona, ki se tičejo specijelno naših zadev. — Tajnica.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v poredeljek dne 11. maja v Mladiki v Ptuj ob 9. uri po naslednjem dnevnem redu: 1. Poročilo tov. predsednika. 2. Dopisi. 3. Referat: Računanje v nižjih razredih. Tovarišica Kofol Ljudmila. 4. Volitev delegatov za državno in pokrajinsko skupščino. 5. Slučajnosti.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA bo zborovalo v soboto dne 16. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v Turnišču. Spored: 1. Situacijsko poročilo. 2. Hospitacija. 3. Predavanje tovarišice Pavline o vzgoji sokolskega naraščaja. 4. Predavanje tov. Drekonje o filozofskem idealizmu. 5. Tolmačenje novega uradniškega zakona. 6. Slučajnosti. — Odbor.

— ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO. Pri zborovanju dne 9. t. m. je na dnevnem redu tudi volitev obeh delegacij, kar je v vabilu pomotoma izostalo.

— BELOKRANJSKO - UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 16. maja 1931. v Semiču. Na dnevnem redu je: 1. Predavanje tov. J. Juraniča »Poduhovljenje vaškega življenja z delovno šolo«, kot nadaljevanje zadnjega predavanja, in 2. predavanje tov. L. Zupanca »Perspektiva manualnosti v moderni šoli«. 3. Člen 76. in 345. uradniškega zakona in 5. Učit. dom. Pričetek zborovanja ob 11. uri. Po dnevnem redu si ogledamo novo šolsko poslopje. Zaradi kosila javite udeležbo tov. Riglerju. — Poravnajte članarino do 1. junija 1931., ker mora društvo poravnati vse obveznosti do izstopa iz ljubljanskega poverjenišva.

Poročila:

— KAMNJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v Domžalah dne 14. februarja 1931. Navzočih od 109 članov 85 tovarišev(ice), t. j. 78%.

Tov. predsednik otvori zborovanje, konstatira rekordno število navzočih, kar je navzlic visoki zapadlemu snegu pač pripisati resnemu položaju, v katerem se nahaja naš stan. — Pozdravi navzoče, zlasti 7 novih tovarišev(ice) in sreskega referenta Lukežiča.

Ta nato nadaljuje svoje predavanje o stvarnem pouku po načelih delovne šole. Po kratki rekapitulaciji prejšnjega izvaja sledeče: Učitelj upoštevaj pri pouku vedno otroško naravo. Tako njegovo nestalnost, veselje do gibanja, do barve in upodabljanja; dalje zanimanje za lepo, živahno, psihološko in jezikovno odgovarjajoče mu pripovedovanje, kakor tudi njegov zmisel za primeren dvopit in lepo pesem. Stvarni pouk naj stopi v ospredje. Jezik pa naj se ob njem pili in spopolnjuje počasi in previdno, tako da se otrok vadi veliko in kar možno samostojno govoriti. Največjega pomena je skrb za razpoloženje k samostojnosti.

O predavanju se razvije živahna debata, ki se je udeležijo tov. Horn, Koman, Grad, Hrovat in Arrigler.

Nato poda predsednik komentar k spomenici ljubljanskega poverjenišva povodom neutemeljenih izpadov na naš stan pri prvem zasedanju banskega sveta. — Odobri se soglasno stališče, ki ga je zavzel predsednik v zadevi spomenice na seji širjega sosveta in njegov podpis na njej. Glede spomenice se sprejme soglasno sledečo resolucijo:

Na podlagi statistike dela v kamniškem srežu, ki nam kaže, da je učiteljstvo prekomerno zaposleno v šoli in izven nje, zavračamo napad gotovih članov banskega sveta na naš stan, ker je krivičen in nima nikake podlage. — Tak način kritike je stanovskemu in službenemu ugledu v škodo in s tem tudi uspehu pri šolskem in izvenšolskem delu; zato ne služi v to, da bi vodil do kakega pozitivnega uspeha. — Strinjamo se popolnoma s spomenico širjega sosveta in prosimo, da vztraja poverjenišvo v boju za naše pravice in naš ugled.

Pozivamo vse tovarišice(ice), ki niso organizirani, da se v tem resnem času priključijo skupni organizaciji.

Da izve širša javnost, kaj vse stori tukajšnje učiteljstvo v prid naroda, se določijo poročevalci za delo učiteljstva tega sloza na prosvetnem in gospodarskem polju, in sicer za vsak določen del sreza po dva. Vsak naj stavi pod podpis začetno črko svojega rodbinskega imena. (Za moravsko dolino: Bertot in Grad. Za domžalski okoliš: Urbančič in Hrovat. Za Kamnik in okolico: Primožič in Rus. Za Vodice s sosednimi šolami: Ostanek in Inkret).

Nadalje poroča predsednik o poteku seje širjega sosveta.

O posameznih točkah se razpravlja. Za obveznega se smatra sklep pokrajinske skupščine, da se priključi pevski zbor kot odev organizacije in soglasno se sklene, izplačati zaradi turneje prispevek tekom šolskega leta za ta odev takoj naprej.

Tov. Mayer prečita statistiko o izvenšolskem prosvetnem delovanju učiteljstva tega sreza po stanju koncem pretečenega šolskega leta, da se bo vsakdo lahko prepričal, kako je to učiteljstvo tudi v tem oziru storilo v polni meri svojo dolžnost.

Prihodnje zborovanje bo v Domžalah. Arrigler, t. č. predsednik.

Posojila daje,

petletna, državnim in samoupravnim uradnikom in upokojencem z najmanj desetletnim službovanjem, na podlagi njih plače ali pokojnine in zavarovalne življenske police, BEOGRADSKA ZADRUGA, banka in zavarovalnica — zastopstvo »TEHNA«, družba z o. z. — Ljubljana, Mestni trg 25/I. Telefon 25-80.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ ZA MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoje redno zborovanje dne 7. februarja 1931. v Mariboru.

Od 135 vpisanih članov je bilo navzočih 92, t. j. 68%.

Tov. predsednik Mirko Vauda je uvo doma iskreno pozdravil tov. poverjenika A. Skulja, oba sreska šolska referenta tov. Korpca in Tomažiča, predsednika mariborskega učiteljskega društva tov. Lukmana, novovstopivše člane: Ungerjevo iz Ruš, Ferencak-Alešovo in Bevkovo iz St. Ilje in v lepem številu zbrano članstvo, katero je prihitelo vkljub skrajno slabim vremenskim prilikam, ki so onemogočile ta dan skoro ves promet. Poudarja: je to svojevrsten dokaz! Z obema rokama podpisujemo spomenico, izdano pri seji širjega sosveta dne 1. februarja t. l. (Burno pritrdjevanje!)

Naše gospodarske institucije. (Poročilo posebe v »Učit. Tovarišju«).

»Prosvetac«. Najvažnejši dopisi so bili prečitani, izvoljena sta bila poročevalcem za »Prosvetac« tov. Vilma Kožuh iz St. Ilje in tov. Šeško iz Ruš, zapisnik zadnjega zborovanja pa je bil sprejet.

Situacijsko poročilo je podal tov. poverjenik, naš aglini in priljubljeni Andrej Skulj, ki je v njemu lastnem, prijetno tekočem govoru naslikal razmere, zadevajoče naš stan po 6. januarju, ki so učiteljstvo strgale iz politike, ga strnile in ojačile, da bo močnejše v najtežjih časih poborstva za izboljšanje gmočnega položaja. — Razmere po glavni skupščini so ugodne, odnosi s centralo in poverjeništvom iskrene. — Obširno je razpravljalo o pavšalnih izpadih na učiteljstvo pri zasedanju banskega sveta. Grajal je osebne intervencije pri oblastih in zlorabljanje z upoštevanjem izvenšolskega dela pri namestitvah, česar se poslužujejo »novci« na škodo in s spodirvanjem »starih« delavcev, ki so poznali svoje poslanstvo že takrat, ko jim je to celo škodovalo, pa so ga vseeno vršili. Poverjenišvo pa si je stavilo nalogo, zlasti mlajše moči upeljati tako daleč, da bodo popolnoma na svojem mestu. — Po pojasnilu o gmotni strani naših pričakovanj in o izidu pravilnika k osnovnošolskemu zakonu je sledila debata, odnosno informativen razgovor, v katerega so posegli tovariši: Sardoč, Podgornik, Firm, Lazar, sreski šolski referent Tomažič, Hren, Vauda in Petrovič ter je zadeval razna razjasnjevanja izvajanih situacijskega poročila tov. poverjenika in o drugih nejasnostih, na katere naletimo v naših stanovskih zadevah. Tov. poverjenik je žel za svoja izvajanja zaslužno priznanje.

Predavanje o kmetsko in gospodinjsko nadaljevalni šoli je moralo biti zaradi pozne ure preloženo na prihodnje zborovanje. Zborovanje je pokazalo pravo pojmovanje koristi in potrebe vzajemnega in skupnega dela vsega članstva, ki edino jamči za uspeh celokupnega našega prizadevanja.

Mirko Vauda, t. č. preds. Iv. Šeško, t. č. tajnik.

Prispevajte kot podporniki

„Pevskemu zboru UJU učiteljstva“!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstvo, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Stanovanje opremljeno 2 sobi, kuhinja, pritlikline se odda za dobo počitnic v podnjam v Ljubljani. — Ponudbe na upravo pod »Opremljeno stanovanje 101«.

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Za časa majniških izletov nudim šolski mladini kosilo obstoječe iz juhe, govedine in dveh prikuh za 6 Din. — Restavracija »Soča«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

P. n. šolskim vodstvom daje znaten dopust ob priliki majniških izletov hotel »Tivolij« v Ljubljani. Kompletan obed 8 Din. Krasni prostori za otroke! — Slavko Dolničar.

Šolskim vodstvom

se priporoča za časa izletov HOTEL „CENTRAL“ na Bledu. Hotel leži tik jezera. — Cena obeda je 7 do 12 Din. Celodnevna prehrana s prenočiščem Din 28.— do 32.—. Čolni po najnižji ceni. — Se najtopleje priporoča

HOTEL „CENTRAL“ BLEDO